

POWERITY PARTNERIAI IR SUINTERESUOTŲ ŠALIŲ ATSTOVŲ SUSITIKIMAS

*Tarptautinio programos **INTERREG EUROPE** projekto **POWERITY** (Atsinaujinančių išteklių energija socialiai jautrioms visuomenės grupėms)“ (angl. *Renewable energies for vulnerable groups*) tikslas rasti inovatyvius atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimo sprendimus energijos nepritekliaus problemai spręsti*

2022 m. birželio 13–14 d. POWERITY projekto partneriai ir kitos suinteresuotosios šalys susirinko į keitimosi gerosiomis praktikomis ir patirtimi renginį, kuris vyko Staroselyje, Plovdive, Bulgarijoje.

Renginio metu Hannah Charles atstovaujanti Mančesterio universitetą pristatė naujausią informaciją apie energijos nepriteklių Europoje 2021–2022 m., taip pat pabrėžė skirtingus partnerių regionų (Ispanijos, Prancūzijos, Lietuvos, Bulgarijos ir Lenkijos) ypatumus. Pristatymo metu buvo atkreiptas dėmesys į dabartinius veiksnius, darančius poveikį energijos nepritekliui, pavyzdžiui, koronavirusas Covid-19 ir su juo susijusius ekonominius pokyčius, kurie vis dar tęsiasi. Karas Ukrainoje, turintis įtakos naftos ir dujų tiekimo kainoms visoje Europoje.

Susitikimo metu buvo pristatyti visų projekte dalyvaujančių partnerių regionų veiksmų planai:

- Ruth Borrego atstovaujanti [Andalusian Energy Agency](#) (AEA) pristatė Andalūzijos regionui skirtą veiksmų planą, kurį sudaro trys pagrindiniai veiksmai:
  - **1: atsinaujinančios energijos finansavimo mechanizmas pažeidžiamoms grupėms**, kuriuo siekiama, kad socialiai jautrioms visuomenės grupėms priskiriamų asmenų namuose būtų įrengta bendro naudojimo saulės elektrinė, kuri būtų finansuojama pasinaudojant tarpusavio skolinimosi platformomis.

- **2: pagyvenę žmonės, kaip pagyvenusių žmonių patarėjai energetikos klausimais**, daugiausia dėmesio skiria energetikos konsultantų tinklo kūrimui, vyresnio amžiaus žmonės, apmokyti energetikos klausimais, kad patartų kitiems vyresnio amžiaus žmonėms.
  - **3: energetinių bendrijų, įskaitant socialiai jautrias visuomenės grupes**, skatinimo veiksmų planas, kuriame bus numatyti visi būtini veiksmai energetinėms bendrijoms, įskaitant socialiai jautrias visuomenės grupes, plėtoti.
- Catherine Premat iš [Overnės-Ronos-Alpių energetikos aplinkos agentūros](#) (AURA-EE) pristatė veiksmų planą, apimantį Overnės-Ronos-Alpių regioną, į kurį įtrauktas vienas pagrindinis veiksmas, kuriuo siekiama plėtoti AEI sritį, ypač socialinio būsto srityje, finansuojant trečiajai šaliai. Veiksmais siekiama remti pastatus, kuriuose gyvena pažeidžiami namų ūkiai, kad juose būtų įrengtos saulės fotovoltinės ir kolektyvinės šilumos sistemos (saulės, šilumos siurbliai, biomasė) be jokių papildomų išlaidų jiems.
- [Plovdivo energetikos agentūros](#) (EAP) vardu Petar Kisyov pristatė Plovdivo regiono veiksmų planą, kuris apima tris pagrindinius veiksmus:
- **1 veiksmas: geresnis energijos planavimas vietos lygmeniu, siekiant didesnės AEI skvarbos**, tikslas parengti naują dalinę priemonę, skirtą didesniai savarankiškam vartojimui pagal 2021-2027 m. Plovdivo savivaldybės integruotos plėtros planą.
  - **2 veiksmas: Savivaldybės programa, pagal kurią socialiniuose pastatuose numatoma diegti fotovoltines arba fotovoltines bei baterijų energijos kaupimo sistemas (BESs)**, numatant fotovoltines arba fotovoltines ir BESS sistemas 40-yje socialinių pastatų.
  - **3 veiksmas: nauja savivaldybės subsidijavimo programa, pagal kurią šilumos siurbliai sujungiami su AEI pažeidžiamuose Sofijos savivaldybės namų ūkiuose**, siekiant sukurti bandomąją savivaldybės programą, pagal kurią 50 mažas pajamas gaunančių namų ūkių būtų diegiami šilumos siurbių ir fotovoltinių elementų hibridai.
- Renata Adomavičienė [Viešųjų investicijų plėtros agentūros](#) (VIPA) vardu pristatė Lietuvos veiksmų planą, kuriame numatytas vienas pagrindinis veiksmas – **finansinės paramos priemonės Atsinaujinančių energijos išteklių (saulės) panaudojimas nepasiturinčių fizinių asmenų elektros energijos reikmėms ir (ar) iškastinį kurą naudojančių šilumos įrenginių pakeitimui, sukūrimas**. Kvietimui skirta 1,8 mln. eurų, o tinkamos finansuoti priemonės yra saulės elektrinės,

elektrinės iš saulės elektrinių parkų, šilumos siurbliai (žemė–vanduo; vanduo–vanduo; oras–vanduo; oras–oras) ir 5 klasės biokuro katilai.

- Galiausiai, Jacek Baranowski iš [Agglomeration Opole Trust](#) (AOT) pristatė Opolės vaivadijos Veiksmų planą skirtą paskatinti atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) vartojimą pažeidžiamų vartotojų grupėse. Veiksmų plano tikslai:
  - nustatyti pažeidžiamas grupes,
  - sumažinti pažeidžiamų grupių vartotojų energijos kainas ir energijos poreikį įgyvendinant planuotas investicijas ir vykdant mokomąją veiklą;
  - Goglin savivaldybei sukurti investicijų plėtros ir ne investicinių veiklų planą.
  - Bendromis pastangomis su asociacijos nariais vykdyti energetinio skurdo analizę regione;
  - Kelti gyventojų susidomėjimą investuoti į AEI.

Be to, projekto partneriai aptarė pažangą vykdant tris Bandomąsias veiklas, dėl kurių buvo sutarta POWERTY projekto metu:

- **Ispanijoje** Ruth Borrego (AEA) kartu su Torreblanca Schools atstovais dalyvavusiais Bandomojoje veikloje, Ana Dominguez (Velez de Guevarra School) ir Carlos Ramos (Principe de Asturias School), pristatė bandomąją veiklą, skirtą išbandyti mažos energetikos ir mokymo bendrijos sukūrimą ir plėtrą pažeidžiamame regione Andalūzijoje (Ispanija) numatytą “Torreblanca” kaimynystėje Sevilijoje. Andalūzijos regiono vyriausybė klasifikavo šį regioną kaip Nepalankioje padėtyje esančią zoną ir yra įtraukta į Andalūzijos regiono Sanglaudos ir Socialinės įtraukties strategiją. Jos tikslas yra įgalinti pažeidžiamas grupes, paveiktas energetinio skurdo, naudotis atsinaujinančia energija, taupyti išlaidas už elektros energiją ir tuo būdu palengvinti energetinio skurdo pasekmes, tuo pačiu skatinti energetikos kultūrą įtraukiant mokymo ir mokymosi aspektus į energetikos klausimus. Pristatymo pabaigoje buvo parodytas [filmukas](#) apie šią bandomąją veiklą.
- **Prancūzijoje** Noemie Zambeaux (AURA-EE) pasidalino informacija apie jų patirtį aprūpinant mažas pajamas turinčius gyventojus atsinaujinančia energija naudojant gyventojų Investavimo Įrankį, kur buvo sudaryta ESCO pobūdžio sutartis tarp bendruomenių ir pažeidžiamų vartotojų dviejose vietovėse (kaimo ir miesto). Tikslas yra sudaryti gyventojas galimybę tiesiogiai dalyvauti kovojant su klimato kaita vykdant energetikos sekretoriaus transformaciją.

- Bulgarijoje Petar Kisiov pasidalino informacija apie naujoviškos hibridinės PV plius baterijų energijos kaupimo sistemos (PV+BESS) diegimo rezultatus 3 socialiniuose pastatuose. Naujovės tikslas - išbandyti pilotiniuose pastatuose galimą sprendimą ir siekti reikšmingo atsinaujinančių energijos šaltinių savarankiško vartojimo ir apsirūpinimo elektros energija, sumažinti sąskaitas už elektrą, taip pat prisidedant prie energijos sistemos CO2 emisijos mažinimo.

Pagrindinis partneris (AEA) informavo, kad POWERTY dalyvaus ES savaitės regionuose ir miestuose 2022 m. spalio mėn. Renginio metu planuojamas pristatymas apie energijos nepritekliaus problemą naudojant atsinaujinančius energijos šaltinius per energetines bendruomenes.

Antrąją susitikimo dieną visi projekto partneriai dalyvavo pažintiniame vizite, kuriame susipažino su Plovdivo Energetikos agentūros (EA) gerosiomis praktikomis. Partneriai apsilankė ir susipažino su technine informacija apie du PV plius baterijų energijos kaupimo sistemų bandomuosius projektus.